

Самчук О.О. Становлення феномену наративної ідентичності особистоті в історико-філософських парадигмах. Практична філософія. К.: ПАРАПАН, 2014. - № 54 – С.114-146. Фахове видання.

Самчук О. О. – доцент кафедри соціології та суспільних дисциплін Академії праці, соціальних відносин і туризму ФПУ

Становлення феномену наративної ідентичності особистоті в історико-філософських парадигмах.

Парадигма некласичної філософії XIX століття розкриває нові методологічно-антропологічні горизонти проблематики наративної ідентичності особистоті. У контексті перших спроб обґрунтування методології гуманітарного знання «наук про дух» представниками парадигми неокантіанства воно обґрунтоване як знання нормативне (В.Віндельбанд), ціннісно-орієнтоване (Г.Ріккерт), ідіографічне (В.Дільтей), апіорно-організоване символічними формами (Е.Кассіпер). В цей час здійснюються спроби осмислити ірраціонально-життєві компоненти людської природи. Представники неогегеліанства, наголошуючи на ролі внутрішньої несуперечливості – гармонії як абсолютному критерію дійсності і буття людини, проблеми особистісної цілісності розглядали через «розширення меж свідомості людини» [1, 76], яка мала включати як раціональні, так і ірраціональні, свідомі та несвідомі компоненти (О.Кожев, Ф.Бредлі, Б.Кроче).

Філософія життя А.Шопенгауера, Ф.Ніцше, А.Бергсона акцентує увагу на переосмисленні вітально-духовних, життєво-емоційних елементів події особистісної ідентичності, волонтаризмі ідентичності, саморегуляції вольового акту суб'єктом своїх поведінки і діяльності. За А.Шопенгауером, воля постає центром мотивації і центральною творчою силою, абсолютним началом, що панує у органічному та неорганічному світі. Проект досконалої людини Ф.Ніцше, обумовлений утвердженням «діонісійського» начала в

культури, мав метою створення ідеальної особистості, конституюваною надзусиллями ідентичної волі «надлюдини». У творі «Досвід безпосередніх даних свідомості» А.Бергсон здійснює осмислення внутрішньої реальності людського Я, сформованої потоком внутрішньої тривалості часу та інтуїцією, на відміну від інтелектуального поверхового Я (емпіричного), що забезпечує зв'язок із зовнішнім світом, шляхом механічного часу. Цілісність особистості, за А.Бергсоном, здійснюється у мнемотичних точках єдності внутрішнього досвіду, що реалізовується у плинній, нескінченній динаміці руху станів внутрішнього я, «кожен з яких якісно відрізняється від попереднього, є чимось новим у порівнянні з іншим» [2, 133], а також станів творчої еволюції й «нескінченної множинності еволюційних ліній життєвого пориву» [2, 137].

XX століття характеризує поява критики раціоналістично орієнтованої німецької класичної філософії (філософії Г.В.Ф Гегеля зокрема) і виникнення двох співіснуючих протилежних тенденції філософування – позитивізму (пізніше неопозитивізму) та екзистенціалізму. Концептуальне буття двох напрямків визначається поляризованим тематичним буттям вчень представників двох напрямків – означенням фактичної позитивності, класифікації наукового знання (перший, другий позитивізм), логічно-фактичної природи лише висловлювань природознавства – неопозитивізм (М.Шлік, О.Нейрат, А.Ж.Айер Р.Карнап, Л.Вітгенштайн) та екзистенції у екзистенціалізмі (як сфери неозначеного чистого існування запропонованої у «філософії одкровення Ф.В.Шеллінгом) і розвиненої його учнем С.К'єркегором.

На противагу раціоналістично-натуралістичній програмі новоевропейської філософії представники екзистенціалізму виступають за відновлення онтологічно-вкоріненої духовності. Всупереч сцієнтично налаштованим позиціям гносеологізованого раціоналізму, осмислюють онтологічні модуси людського існування – свободу, творчість, абсурдність, відчай, любов, темпоральність, тілесність, самотність, трансценденцію, сенс життя. У філософії С. К'єркегора, людина – духовний індивід, унікальна,

неповторна істота, особистісно-духовне існування у бутті – динамічна екзистенція, а не субстанційна сутність – есенція, чи гносеологічний суб'єкт.

У постмодерній парадигмі філософування поява феноменології Е.Гуссерля, структуралізму Ф. де Соссюра та постструктуралізму (зокрема Р.Барта та Ю.Крістевої), герменевтики Г.-Г.Гадамера, сформулювали нові підвалини осягнення самосвідомості людини, доповнюючи існуючі пошуки сучасності. Осмислення інтенційно-ейдетичних, ноєзо-ноематичних («ідеюючих») та інтерсуб'єктивних засад Трансцендентального Его (суб'єкта), структурно-інтертекстуальних підвалин оповідної ідентичності та її інтерпретаційних засад, сприяло появі нових концепцій ідентичності особистості та осмислення її як синтетичної антропологічної події узгодження єдності тотожності та відмінності, ідентичного і переривного, буденності та сакральності, тілесного та духовного (емоційно-вольового), кінцевого і трансценденційного, темпорально-історичного та трансгресивного, іманентного та трансцендентного, есенційного й екзистенційного, інтенціонального (ноєзо-ноематичного) та системно-структурного, лінійного та мультиваріантного, суб'єктивного і полілінійного, діалогічного та ацентровано-ризоматичного, синхронного та діахронного, граничного та мета-граничного, статичного та нелінійно-динамічного, дискретного і трансперсонального, унітарності самого (самості) та інакшості, дарування та втрати. Слід зауважити, що вказані ознаки виокремлені за генетичним критерієм, критерієм появи ознак у парадигмальному розрізі.

Специфічна властивість людської екзистенції – історичність, «дотична» до світу «в-світі-буття» – Dasein, постає в центрі уваги фундаментальної онтології М.Гайдеггера. Повернення Гайдеггера до редукованої Гуссерлем соціально-часової (історичної) внутрішньої структури екзистенційного буття людини, трансформує саме буття у внутрішню апіорну структуру свідомості, у якій сама «чиста» свідомість є органічно невід'ємним моментом екзистенції Dasein у відкритості «замежовості» онтологічно вкоріненого «ось-» або «тут»-буття. Відкритість можливостям «від повноти буття до

провалля у ніщо» є ознакою неозначеного людського-ось буття, яке не складається з елементів світу, а відкрите всьому, і як єдине місце, здатне «вмістити» в собі всю бездонну множину можливостей Цілого, що робить людське буття (Dasein) всеохоплювальним цілісним буттям-свідомістю. Dasein як «присутність» є одночасно спів-буттям (екзистенціал Mitsein) з іншими людьми. Людський світ не просто суб'єктивний, він у той же час спільний актуально-енергійний, дійсний світ людей. Можливість самості та зв'язку між людьми реалізується у відношенні піклування (Fürsorge) – «турботи», яка постійно повинна відповідати покликами голосу совісті. У «екзистенційній аналітиці» присутності, самість – це особливий спосіб буття особистісної цілісності, яке постаючи як буття-турбота є умовою можливості свободи та трансценденції для екзистенційних можливостей людини. При чому турбота як вихідна структурна цілісність – екзистенційно-апріорна «до» будь-якої присутності [3, 260] є способом буття не репрезентативної наявно-даної у поставі (картині світу) предметної тотожності, а самості у «ситуації» буття у провині, совісті, слові, історичному екзистуванні у бутті-з-іншими та конечності, смерті [4, 380]. Екзистенційне буття людини, є, за Гайдеггером, принципово часовим (Zeitlichkeit) та історичним (Geschichtlichkeit) феноменом. Часовість, виступає у трьох часових «екстазах» – теперішньому, минулому і майбутньому, переживається людиною як конечність людського існування (від народження до смерті) екстази буття якої визначаються вчинком, за якого тільки і має сенс філософія.

За К.Ясперсом, свобода екзистенції виявляється у комунікативно-плюральному трансцендентному бутті людей як історично надраціональному. У ньому розгортається цілісність екзистенції як буття у «межових» ситуаціях – боротьби, провини, страждання, хвороби, втрати, випадковості, смерті – нераціональних і антиномічних за своїм змістом. У позабуденних, метаграницьних «межових ситуаціях» розгортається «квант віри, думки та історії». У «філософській вірі» та історії як проясненні екзистенції

здійснюється інтуїтивно-історичне трансцендування неповторної духовності особистості.

У праці «Буття і ніщо» Ж.-П. Сартр розглядає онтологічно-трансфеноменальне буття свідомості. Саме буття у Ж.-П. Сартра є корелятом ноезо-ноематичного акту, буття в-собі (від фр. en-soi). Специфікою свідомості як буття і способу існування в-собі є спонтанне буття для-себе (від фр. pour-soi), здатне ставити питання про себе і власне небуття (від фр. neant), ніщо. Приносячи у світ ніщо, людина приносить визначеність. Нищення (неантизація, негація, заперечення) можливе лише у людиновимірному світі. Таким чином, робить висновок Сартр, тільки для-себе буття, на відміну від у-собі буття, справді діалектичне, бо тільки людина заперечує своє суще (природно-тілесне існування) таким чином, що це заперечення стає специфічно людським утвердженням своєї людськості. Людське буття (pour-soi) у свободі є те, що не є (не є суще) і не є те, що є (екзистенція), є ядром специфічно людського (від фр. pour-soi) буття-екзистенції. У реалізації проекту свободи як умові можливості і трансценденції і неантизації, віднаходять своє буття безпосередні структури для-себе – самоперевершене буття інтретрансцендентних цінностей (зокрема у священності мови-оповіді) [5, 340], що досягають особистості через погляд іншого (Третього) у конкретні відносини з іншим (кохання, конфлікту, мови, щирості, соромі, мазохізму тощо) [5, 541]. Людська свобода, підкреслює Ж.-П.Сартр, передує сутності людини й уможлиблює її, екзистенція передує есенції, існування передує сутності. Часовість (так само, як і ніщо, і можливість) теж приходить у світ разом з людиною. Часові «екстази» (від грец. «екстазіс» – «вихід за...», «рух назовні») – минуле «не існування», теперішнє як мить-«політ», що перед лицем небуття, майбутнє як втеча від минулого.

Отже, особистісна ідентичність у екзистенціалізмі здобувається у постійному подоланні власної ситуації (Ж.-П.Сартр), проектуванні ситуації (Г.Марсель), абсурдному пошуку сенсу життя (А.Камю) у безглуздій механічній монотонності та повсякденній буденності життя, заперечуючи

наявне (сущє) і створюючи нове. Наративна ж ідентичність завжди реалізується у постійному подоланні ситуації перед «поглядом Іншого». Способом буття якого є туга, відчай, байдужість, страх, які виступають екзистенційними феноменами та ін. Екзистенційним началом, яке здатне зберегти цілісність та недоторканність внутрішнє «сакральне» ядро особистості – «сакральну ідентичність» (Г. Марсель, Х.-Л. Ліврага) – мудрість. Мудрість як позитивний спосіб вирішення суперечностей є способом взаєморозуміння людей шляхом розширення конкретних інтерсуб'єктивних зв'язків.

Інтерсуб'єктивні підвалини феноменологічної філософії розкривають проблему можливості осягнення Іншого Я, іншої свідомості, взаєморозуміння між спільнотам людей, утворення особливої взаємної сфери відкритості, «на межі» зустрічі (О.Больнов, М.Бубер) двох особистісних світів у суб'єкт-суб'єктній взаємодії «Я–Ти». Перехід від філософії свідомості до філософії діалогу, філософії «живого спілкування» з Іншим («Чужим» В.Вальденфельс) явленість його «Обличчя», стало новітнім методологічним підходом у філософських «зусиллях думки» ХХ століття. Оповідь розгортається як принцип історичного саморозвитку, самопізнання, засіб усвідомлення «злетів та безодень» історії власної екзистенції.

У діалогічній ситуації цілісної симетрії відкривається ідентичне відношення до Іншого, Третього (Е.Левінас), «Я–ТИ» – відношення висловлене усіма сутнісними силами людини у взаємній направленості внутрішньої дії та уваги людини поза межами замкненості та відчуження, на противагу асиметричному світу «Я-Воно» – світ самодостатньо замкненого в собі суб'єкта. Перша ситуація створює сокровений універсум спільного «МИ» [6, 143] і повноту «grande profundum» – «великої таїни» – «зібраного суб'єкта», який долаючи самотність переходить у вільне буття трансценденції. У контексті даних досліджень, О.Розенштока-Гюсі, обстоюючи метаномічну позицію щодо феномену наративної ідентичності

особистості стверджує, що у таких відкритих взаєминах спілкування можливе «нарративна симфонія публічного життя» [7, 124].

У теорії розуміння та інтерпретації історичних текстів – філософській герменевтиці (В.Дільтея, В.Шлеєрмахера, Г.-Г. Гадамера), нарративна ідентичність була осмислена у смисловому полі авторської емпатії та тлумаченні оповіді у герменевтичному колі протиріч між цілим і частковим оповіді, а також смислової гри між інтерпретатором та історичним текстом-традицією у культурі запитів та відповідей. У творчості Г.Блюменберга, оповідна ідентичність розширюється до меж тлумачення не лише особливої герменевтики ідентичності на позначення «метафор» цілісності досвіду, а й розглядається як практика інтерпретативного читання світу книг і книги світу, небесних знаків, світу природи і Абсолютної книги. У герменевтичному проєкті Г.-Г.Гадамера нарратив розкривається як спосіб актуалізації ідентичності особистості.

Наратив (лат. *narrare* – мовленнєвий акт, вербальний акт на відміну від уявлення; англ. і фр. *narrative* – розповідь, оповідання) – поняття, яке характеризує спосіб буття розповідного (усного чи письмового) тексту у нелінійно-історичній процесуальності його самоздійснення. Оповідь про подію в постмодернізмі розглядається не з точки зору наявності в ній вихідного, глибинного, об'єктивно даного смислу, а з позиції конституювання смислу про подію у версифікаційно-трансформаційній процесуальності здійснення нарації як «промовляння» та в акті суб'єктивного зусилля (Г.-Г. Гадамер). Наратив є засобом конституювання самототожності, самості, принципом усвідомлення власного саморозвитку й особистісного соціокультурного творення. Завдяки оповіді здійснюється опис й осмислення власного досвіду, особистісних вчинків, перемог та поразок, конструюється уявлення про сенс життя та призначення, формується ставлення до поведінки, дій інших людей, що нас оточують і культури в якій живемо. Оповідь постає способом саморозуміння («оповідь для себе») та засобом самопрезентації («оповідь для іншого»), завдяки яким відбувається саморозкриття та

самоздійснення. Наратив доцільно розглядати як спосіб репрезентації минулого досвіду, засіб описового впорядкування часової тривалості життєвих подій в єдину послідовність.

В нашому дослідженні ідентичність особистості (лат. *Identificare* – ототожнювати, співвіднесеність чогось з самим собою) розглядається як форма граничного самоусвідомлення цілісності особистісного досвіду, процес усвідомлення особистісної самототожності як вираз внутрішнього самостояння, саморівноваги, який, зокрема може відбуватися в процесі версифікаційного розгалуження смислу у конструюванні та породженні наративу. У структуралізмі (Ф. де Соссюра, А.-Ж.Греймаса, К.Леві-Стросса, К.Бремона, В.Проппа та ін), розповідь – це ще й особлива епістемологічна, структурно-організована форма, яка здатна розкрити формально-логічні механізми функціонування наративних форм знання.

Проте, слід відмітити, що хаос емпіричних даних замінюється у структуралізмі системно-наративним порядком міфу, автобіографії, сповіді, історії, проблеми, концепції, наукової теорії тощо як інваріантних несвідомих, бінарних, семантико-трансформаційних, автокомунікаційних, а згодом у постструктуралізмі інтертекстуальних структур. Оскільки, ми живемо, плануємо, навчаємося, кохаємо, працюємо з допомогою розповідної функції, яка особливим чином організовує наші емпіричні сприйняття. Знання має наративну природу. Про зв'язок знання та наративу свідчить етимологія термінів знання, знаючий (лат. *Gnorantia, gnarus*) та наратив (лат. *gnarrare*), що походить від індоєвропейського коріння *gno* – («знати»). Отже, все, що сприймається людиною, може бути засвоєне людською свідомістю лише через розповідну функцію. Понад те, засобами оповіді здійснюється трансляції культурних смислів через міфи, легенди, казки, епоси, драми, трагедії, історії, жарти, романи. Такі міркування, на нашу думку, можуть слугувати засновками, необхідного висновку, що не тільки оповідь може розглядатися як складна система, а й ідентичність особистості, понад те,

нарративна ідентичність – може бути осмислена як складна структурно організована система.

Сформулюємо ключову ознаку нарративу. Головною ознакою нарративу є його історичність. Ця властивість виявляється у знанні оповідача про початок дії, її розвиток та завершення (фінал), завдяки якому реалізується цілісна зібраність мислимого досвіду. Іншими словами, проживаючи своє життя, людина конструює його в історію. Породження єдиної-голістичної та телеологічної історії життя постає важливим чинником цілісної, самототожної (ідентичної) особистості. Отже, центральним моментом процедури внесення в фабулу (інтригу) розповіді є «атракативного» фіналу. На думку Р.Інгардена, «кінець оповіді» є саме тим фактором, котрий задає простій послідовності подій її семантичну значимість: лише завершена історія набуває сенсу, тільки фінал постає джерелом морфології нарративу. Процесуальність оповіді може розгортатись лише в контексті кульмінаційної фрази нарративу, яка «накладає на неї відбиток цільності». Таким чином, ідея фіналу, що заздалегідь відома наратору, постає основоположною для конституювання нарративу. Вона створює своєрідне поле тяжіння, яке зводить всі сюжетні вектори до єдиного семантичного фокусу.

У роботі «Час і оповідь» Поль Рікер вказує на існування особливого взаємозв'язку історичного пізнання та оповіді. Він уводить поняття «історичної інтенціональності» у нарративі, яка конститує смисл ноетичної спрямованості свідомості на історичну якість (історію) оповіді як інтенціональний об'єкт. Осмислюючи історичне минуле особа конструює самооцінку, аналізуючи теперішнє – відбувається прийняття (неприйняття) власного досвіду, здійснюється вибір життєвих стратегій, проектуючи майбутнє – особа стверджує себе такою, якою прагне бути, виникає нове бачення тих подій життя, власних рис та якостей, що за певних причин не усвідомлювалися чи не приймалися людиною. Завдяки квантуванню подій життя у модусах часу виявляється інша ознака нарративу – його темпоральність, що визначає поведінку особистості. Як зазначає П.Рікер,

дослідження наративу пов'язане з часовим характером людського досвіду. Наративна функція створює коло між оповіддю та часовістю. «Світ, що конструюється в розповідному творі – це завжди твір у часі, час стає людським часом, тією мірою, настільки він артикулюється наративним чином. І навпаки, оповідь стає значущою лише тією мірою, якою описує особливості часового досвіду, стає умовою часового існування» [8, 65]. У процесі часового впорядкування у зв'язній оповіді особистісно значущих ситуацій важливим є позитивне ставлення до власного досвіду, здатність конструктивно переосмислювати його та створювати нові наративи.

А.Макінтайр виокремлює наступні вирішальні риси життєвого наративу: динамізм, непередбачуваність, телеологічне спрямування та цілісність. Цілісність наративу особливо виявляється тоді, коли ми застосовуємо до нього наративні моделі – сюжети, фабули, інтриги. Саме вони впорядковують одиничні факти, дозволяють побачити єдність у розрізненому, допомагають схопити вислизаючу унікальність події. На думку П.Рікера, конфігуративний акт створення інтриги (акт семантичної інновації), може бути співвіднесеною з продуктивною уявою, точніше з трансцендентальним схематизмом, котрий є її означаючою матрицею у кантівському сенсі слова. Продуктивна уява схематизує операцію синтезу в інтризі. Інтрига, немов, трансцендентальна схема, що постає медіумом між чуттєвою та розсудковою здатністю, створюючи чуттєво уявлене поняття, «поєднує в цілісну завершену історію розрізнені події, схематизуючи інтелігібельні значення в оповідь взятую як ціле».

Теорія наративу синтезує у собі низку концепцій, проте особливий дослідницький інтерес становить концепція наративної ідентичності П.Рікера. Характеризуючи наративну ідентичність як особливу форму ідентичності, до якої людина здатна прийти шляхом розповідної діяльності, у якості ідентичності персонажу оповіді, автор вказує на двозначність поняття ідентичності в якому змішуються два взаємовиключні його смисли: ідентичність як тотожність (лат. *idem*, англ. *slameness*) та ідентичність як

самість (лат. *ipse*, англ. *selfhood*). Ідентичність у сенсі *idem* зберігає значення «сталості, незмінності у часі», це синонім «найвищою мірою подібного», «аналогічного», «тотожного», «одного і того ж», «того ж самого». У значенні *ipse* поняття ідентичний «не містить у собі жодного твердження, яке б стосувалось незмінного ядра особи» [8, 8], і водночас визначає неперервність, стійкість у часі.

Семантика терміну ідентичність фіксує антиномію самого феномену ідентичності: ідентичність передбачає існування незмінної, цілісної основи особистості, і водночас мінливий досвід фізичних та духовних змін ніяк не узгоджується з ідеєю такої незмінності у часі. Ця суперечність узгоджується П.Рікером у синтетичному осмисленні наративу як засобу нелінійно-динамічного конструювання ідентичності особистості, яка розгортається у тріадній діалектиці 1) тотожності як смислотворчої статичності «особистісного Я», 2) самості нелінійно-динамічного конструювання «Я-образу» у оповіді та 3) іншості як досвіду інакшості у контексті етичних імплікацій самооцінки і самоповаги. І додає: особистісна ідентичність конструюється у межах діалектики самості та тотожності, що набуває виразу завдяки двом моделям перманентності у часі: характеру та промові. Звертаючись до структуралістських досліджень агентів наративної дії, актантів В.Проппа, К.Бремона, Р.Барта, А.-Ж.Греймаса та Ж.Дерріда, П.Рікер твердить, що наративна ідентичність особистості стає можливою лише як діалектична ідентичність тотожності, самості, іншого, як наративна ідентичність автора, персонажу та читача оповіді.

За таких обставин у постматеріальну, інформаційну добу способом збереження цілісності історичного досвіду людини, засобом актуалізації ідентичності особистості може виступати наратив. Постаючи одночасно моделлю власного «я» та моделлю світу, наратив як особлива дискурсивна реальність є специфічним способом конструювання дійсності та її перетворення.

Список літератури:

1. Декомб В. Современная французская философия. [Пер. с фр. / В. Декомб] М.: Весь Мир, 2000. – 337 с.
2. Бергсон А. Творческая эволюция / Пер. с франц. – М: «Канон-пресс», 1998. – 384 с.
3. Хайдеггер М. Время и бытие: Статьи и выступления. [сост. пер. с нем. В.В. Биbihин] – М.: Республика, 1993. – 447 с.
4. Хайдеггер М. Тождество и различие. – М., 1997. – 64 с.
5. Сартр Ж.-П. Буття і ніщо. – [Пер. з фр. В. Лях]. – Київ : Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – С. 7– 299.
6. Бубер М. Два образа веры. – М.: ООО «Фирма «Издательство АСТ»», 1999. – 592 с.
7. Розеншток-Хюсси. Бог заставляет нас говорить. – М.: Канон., 1998. – 288 с.
8. Рікер П. Сам як інший. Пер. із фр. – К.: Дух і Літера., 2002. – 458 с.

Анотація

Самчук О.О. Становлення феномену нарративної ідентичності особистості в історико-філософських парадигмах.

Статтю присвячено дослідженню важливого для історії філософії феномену нарративної ідентичності особистості в історико-філософських парадигмах. Доведена значущість та вагомий внесок історико-філософських ідей П.Рікера в розвиток стратегії розуміння означеного феномену. Визначені особливості концепцій нарративної ідентичності особистості, що дозволило охарактеризувати роль синтетичного, самоорганізаційного підходу на природу особистості та її нарративної ідентичності. В статті досліджується теоретико-методологічний інструментарій осмислення феномену нарративної ідентичності особистості, а також аналізується трансдисциплінарна складова

означеного феномену. Осмислено роль концепту особистість у конституюванні феномену нарративної ідентичності особистості.

Ключові слова: нарратив, нарративна ідентичність особистості, індивідуальність, особистість, порядок, історія, час.

Самчук Е.А. Становление феномена нарративной идентичности личности в историко-философских парадигмах.

Статья посвящена исследованию важного для истории философии феномена нарративной идентичности личности в историко-философских парадигмах. Доказана значимость и весомый вклад историко-философских идей в развитие стратегии понимания данного феномена. Определены особенности концепций нарративной идентичности личности, что разрешило определить роль синтетического, самоорганизационного подхода на природу личности и её нарративной идентичности. На основании методолого-компаративного анализа выявлен общий признак исследовательского феномена – признак нелинейной динамики трансформации, фиксирующий личностно-ориентированные и диахронно-исторические тенденции нарративного бытия. В статье исследуется теоретико-методологический инструментарий осмысления феномена нарративной идентичности личности, а также анализируется трансдисциплинарная составляющая указанного феномена. Осмыслена роль концепта личности в конституировании феномена нравственной красоты нарративной идентичности личности.

Ключевые слова: нарратив, нарративная идентичность личности, персона, индивидуальность, личность, порядок, история, время.

Samchuk H.A. The genesis of phenomenon of narrative identity of person in history of philosophy paradigms.

The article is devoted to the investigation of important for philosophy question of understanding of narrative identity of person in the history of philosophy paradigms. The significance and high contribution of historic-philosophical ideas to the development of understanding strategy of the determined phenomenon have been proved. The article is devoted to theoretical and methodological tools of

comprehension of the phenomenon of narrative identity of the person, and also research of transdisciplinary constituent of the mentioned phenomenon. The role of person concept in the institutionalization of the phenomenon of narrative identity of the person has been comprehended.

Key words: narrative, narrative identity of the person, person, individuality, order, time, history.